

”La immigració divideix la UE”, article de Josep Borrell (El Periódico, 27.10.2006)

Lahti, on el Consell Europeu ha debatut sobre energia, innovació i immigració, amb **Putin** com a convidat, està a 120 quilòmetres de Tampere. Allà, durant l'anterior presidència finlandesa, la Unió Europea va posar en marxa la política comuna d'immigració. La qüestió és en aquests moments molt més important que fa set anys. Però, des del punt de vista dels resultats, Lahti està molt lluny de Tampere.

Poc o molt s'ha progressat en la lluita contra la immigració il·legal. Però la principal directiva que regula la política de retorn és a la taula del Consell des de fa més d'un any sense arribar a un acord. I el Parlament Europeu (PE) dubta que la Unió Europea hagi de contribuir a finançar el retorn d'immigrants si no hi ha una política europea en aquest sentit. L'agència Frontex il·lustra bé la divergència entre les expectatives i la realitat. Per ser operativa, necessita que els governs li proporcionin els mitjans necessaris. I les situacions d'emergència, com les que hi ha hagut aquest estiu a la façana sud-oest d'Europa, han demostrat els límits de la solidaritat voluntària.

Fins ara la Unió Europea ha assolit només cinc acords de readmissió, el més important amb Rússia, però cap amb l'Àfrica subsahariana. L'acord de Cotonou preveu l'obligació que els països que reben ajuda per al desenvolupament readmetin els immigrants, però no s'ha aplicat mai. En el seu lloc, els països europeus actuen pel seu compte, i arriben a acords que ofereixen contrapartides, com per exemple França i Espanya amb el Senegal. Però la Unió Europea no ofereix res als seus interlocutors africans.

La situació és pitjor en immigració legal, on la unanimitat bloqueja la presa de decisions. La principal directiva proposada per la Comissió sobre les condicions d'entrada i estada a efectes d'ocupació ha estat retirada davant la impossibilitat d'arribar a un acord. Es diu que serà substituïda per un pla d'acció i una sèrie de directives sectorials, però... em sembla que anirà per llarg si l'acord ha de ser unànime.

Es dona la paradoxa que els països que més dificulten l'adopció d'una política comuna d'emigració, atrinxerats darrere la regla de la unanimitat, són els que més retreen a altres països les seves polítiques nacionals. Alguns justifiquen la seva resistència a abandonar la unanimitat en el fet que això significaria anticipar aspectes del Tractat Constitucional. Però els

tractats actuals ja preveuen passar de la unanimitat a la majoria qualificada. No és un problema jurídic, sinó de falta de voluntat política del Consell.

Aquesta falta de voluntat política es reflecteix també en les decisions no aplicades. Per exemple, la directiva sobre l'estatut dels refugiats, adoptada el 2004, que s'havia d'aplicar aquest octubre, només ha estat adoptada per sis estats. La directiva sobre la lliure circulació i residència dels ciutadans europeus i de les seves famílies, important per al reagrupament familiar, havia d'entrar en vigor l'abril passat, però només 13 estats l'han adoptat.

EN AQUESTA situació, van fer molt ben fet alguns països, entre aquests Espanya, d'assenyalar a Lahti la urgència d'una política europea d'immigració que el PE ha demanat reiteradament. La immigració a la UE no farà sinó augmentar mentre no es corregeixin els dos desequilibris que la impulsen: el demogràfic i el del desenvolupament. I sabem que la frontera més desigual del món és la de l'Àfrica i Europa.

Sabem també que el descens demogràfic europeu només es podrà cobrir en un termini mitjà mitjançant la immigració. La comunicació recent de la Comissió sobre l'envelliment ens diu que, el 2050, la càrrega dels més grans de 65 anys per a la població activa s'haurà duplicat. I que, per mantenir constant la força de treball, s'estimen necessaris 20 milions d'immigrants fins al 2020. Per això són tan importants les polítiques d'integració laboral, cultural i social dels immigrants.

El desenvolupament de la campanya electoral catalana prou que ho demostra, però alguns remeis poden ser pitjor que la malaltia. Aquestes eleccions demostren també que persones que procedeixen de la immigració poden aspirar a les més altes responsabilitats polítiques, perquè poden ser representatives de les virtuts que tipifiquen una identitat, independentment del lloc del seu naixement. Les identitats es forgen i s'elegeixen a través de la pràctica social, no es neix portant-les a sobre.

SABEM també que la immigració afecta de ple les polítiques socials i laborals. No hi hauria immigració clandestina si no hi hagués una oferta de treball il·legal que beneficia massa interessos. Aquest treball il·legal modera els salaris i estén l'explotació i la marginació, com el comissari **Frattini** va denunciar amb vehemència al ple del PE abans de la reunió de Lahti. Va proposar harmonitzar les sancions contra els ocupadors que donen feina a *sense papers*, però és molt dubtós que el Consell recolzi aquesta iniciativa.

Posats a premiar i a penalitzar per aconseguir la integració dels immigrants, no estaria malament que es pensés també en un carnet per punts per als explotadors de la mà d'obra en condicions de residència il·legal, ja que la seva clandestinitat la fa molt vulnerable i impossible d'integrar socialment. La immigració, com tot fenomen social, ha de ser encarrilada i controlada.

La qüestió és si els europeus ho farem en la desunió i la rivalitat o cooperant. Però si la UE no respon al problema de la immigració, molts dubtaran de la utilitat de reunions com les de Tampere o Lahti.

FONT: Parlament Europeu